

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж-442/13
25.4.2013. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, као другостепени грађански суд, у већу чији је председник судија Шалић Душица, а чланови судије Бајић Верица и Момчиловић Матилда, у правној ствари тужиоца П.З. из П., , кога заступа С. Д., адвокат у П., против туженог У. Ж. из П., , кога заступа Ј. С., адвокат у П., ради исплате и др., решавајући по жалби тужиоца која је изјављена против пресуде Вишег суда у Панчеву П.2/12 од 22.11.2012. године, у нејавној седници већа која је одржана 25.4.2013. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба тужиоца се као неоснована ОДБИЈА и пресуда Вишег суда у Панчеву П.2/12 од 22.11.2012. године ПОТВРЂУЈЕ.

Одбија се захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је протокол о поравнању међусобних дуговања закључен међу странкама године ништав у делу нормираним чланом 3 протокола, те да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 15.179.145,31 динар са законском затезном каматом почев од 20.2.2009. године, износ од 65.000,00 динара на име трошкова парничног поступка у предмету општинског суда у Панчеву И.420/09, износ од 4.064.884,00 динара са законском затезном каматом почев од 4.8.2009. године до исплате, да му на име материјалне штете исплати износ од 1.511.714,33 динара са законском затезном каматом почев од 13.10.2011. године до исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Обавезан је тужилац да туженом на име трошкова спора исплати износ од 465.750,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Пуномоћник тужиоца је благовремено је уложио жалбу на првостепену пресуду, побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога, предлажући да овај суд пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или је преиначи усвајањем у целости тужбеног захтева и обавезивањем туженог на накнаду парничних трошкова. Трошкове жалбеног поступка је тражио трошковником истакнутим у жалби.

Одговор на жалбу није достављен.

Овај суд налази да жалба није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка, а у складу са одредбама члана 372 ст. 2 ЗПП и на правилну примену материјалног права, овај суд је нашао да је првостепена пресуда донета без тих повреда, на основу потпуно и правилно утврђених чињеница и уз правилну примену материјалног права.

Релевантне чињенице за одлуку у овој правној ствари које је првостепени суд утврдио су следеће:

Парничне странке су биле у пријатељским и пословним односима, послујући путем својих предузећа А. ц. „З.“ ДОО П. – фирме тужиоца и И. П. Ф. ДОО П. - фирме туженог. Заједнички су куповали непокретности у П. (пословне просторе - локале под популарним називом „Т.“ и „Г.“), тужилац је туженом позајмљивао новац, а био му је жирант за кредите које је подизао код банака. У поступку јавне продаје пред Пореском управом у П. године тужилац и тужени су купили пословни простор-локал у згради и то у делу из улице, означен под редним бројем .. у Б листу о власнику, а као део куће бр.... саграђене на парцели број ... у ул.....(сада), уписане под редним бројем .. као земљишнокњижно тело 2 у А листу о поседу зкњ. ул.бр.... к.о. П. - с. п. и то свако од њих по ½ дела описане непокретности, а што у природи представља локал. Ради исплате купопродајне цене тужени је дана године са Д. б. АД Б. закључио уговор о потрошачком кредиту по коме му је банка одобрила кредит за куповину наведеног пословног простора у износу од 240.818,78 евра по средњем курсу НБС на дан давања кредита, а уговорено је враћање у 72 месечних анuitета, од године до године. Уговорено је и заснивање заложног права првог реда на непокретности ради чије куповине је уговор о потрошачком кредиту и закључен. У предмету Општинског суда у Панчеву И.1930/05 између банке као повериоца и туженог као дужника постигнут је споразум о обезбеђењу новчаног потраживања извршног повериоца према извршном дужнику заснивањем заложног права на непокретности у сувласништву извршног дужника у 1/2 идеалних делова пословне просторије у поменутој згради, ради обезбеђивања новчаног потраживања извршног повериоца по закљученом уговору. Споразум је прихваћен решењем Општинског суда у Панчеву И.1930/05 од 25.08.2005.године и уписан у јавне књиге. Дана године парничне странке закључиле и овериле су уговор о продаји пословног простора по коме тужени, као продавац, тужиоцу као купцу, продаје својих 1/2 дела наведене непокретности за купопродајну цену од 15.000.000,00 динара, која је продавцу од стране купца исплаћена. Тужени је, у поступку јавне продаје пред Пореском управом у П. непокретност под парц.бр.... двориште у граду од 20 ари 61 м² и зграду саграђену на наведеној парцели, све уписано у зкњ.ул.бр. к.о. П.-с. п. за чију куповину је обезбедио новчана средства подизањем кредита од Б. И. ад Б. дана године у износу од 32.800.000,00 динара и код Ф. б. ад Б. дана године у износу од 56.559.860,00 динара (700.000 евра) који кредити су обезбеђени заснивањем и уписом у наведеном земљишнокњижном улошку извршних вансудских хипотека у корист наведених банака за износе подигнутих кредита са припадајућом каматом. Ова непокретност у природи представља објекат С. т. ш. у П., њена вредност је у поступку продаје процењена на 1.200.000 евра а тужени ју је купио за 51% од процењене вредности тј. за 640.000 евра. Објекат је тужени адаптирао и реконструисао, па је његова тржишна вредност дана године 214.425.919,00 динара или 2.436.583 евра, а данагодине 248.175.420,00 динара или 2.448.750 евра. Након продаје, а пре спровођења уговора о продаји пословног простора од године у јавне књиге, тужени је са Б. И. ад Б. дана године закључио Уговор о готовинском кредиту по коме му је банка одобрила кредит у динарској противвредности износа од 1.350.000 евра по средњем курсу НБС на дан пуштања кредита у течај. Овим уговором је, поред осталог, предвиђено успостављање једностране хипотеке другог реда у корист банке на 1/2 дела пословне просторије у поменутој згради. Ова хипотека је уписана решењем Општинског суда у Панчеву Дн. 2520/07 од 05.07.2007. године. Б. и. је проднела против туженоггодине Општинском суду у Панчеву

предлог за дозволу извршења на непокретности извршног дужника реализацијом хипотеке, па је решењем о извршењу И.420/09 од 26.02.2009.године одређено извршење на основу споразума који је наведен, а прихваћен решењем истог суда И.1930/05 од 25.08.2005. године, ради намирења новчаног потраживања извршног повериоца у износу од 15.179.145,31 динара, са законском затезном каматом почев од 20.02.2009. године до коначне исплате и трошкова извршног поступка у износу од 65.000,00 динара продајом 1/2 дела непокретности овде туженог. Решењем Општинског суда у Панчеву Дн.бр.710/2009 од 29.05.2009. године у земљишној књизи је извршена забележба решења о извршењу И.420/09 од 26.02.2009. године. На дан године дуг туженог према наведеној банци по основу закљученог уговора о кредиту износио је 15.179.145,31 динара. У поступку вансудске продаје решењем Општинског суда у Панчеву Дн.бр. 1350/09 од 14.04.2009. године на 1/2 дела описане непокретности туженог уписана је забележба хипотекарне продаје.

Током године тужилац је туженом позајмљивао новац у више наврата, а тужени је део дуга вратио што је констатовано признаницама које су потписале обе странке.

Како је тужилац туженом био жирант за кредит који је подигнут код Ф. б. ад Б., а тужени је престао са отплатом кредита и банка отпочела наплату доспелих кредитних анuitета од тужиоца, као и да су доспела потраживања друге врсте тужиоца према туженом по основу личних позајмица и обавезе из хипотекарних кредита, тужени је дана године сачинио изјаву којом је потврдио да тужиоцу дугује износ од 676.000 евра од чега износ од 216.000 евра представља личну позајмицу, износ од 260.000 евра обавезе из хипотекарних кредита и то за локал „Т.“ 160.000 евра а за локал „Г.“ 100.000 евра, док износ од 200.000 евра представља јемство за кредит „П.“ код Ф. б. Истога дана тужени је дао заложну изјаву којом се саглашава и пристаје да се на основу изјаве о дуговању од године на његовој непокретности - објекат С. Т. ш. у П. упише извршна вансудска хипотека трећег реда у корист тужиоца. Ова извршна вансудска хипотека уписана је решењем Општинског суда у Панчеву Дн. 1277/09 од 03.04.2009. године. Парничне странке су са АИК банком ад Н., закључиле уговор о преузимању дуга, по ком уговору је код ове банке тужилац ступио на место дужника, овде туженог и преузео обавезу плаћања остатка дуга по уговору о кредиту од у износу од 97.664,11 евра.

Странке су дана године извршили сравнење међусобних потраживања и дуговања и утврдили да укупан дуг туженог према тужиоцу на тај дан износи 1,203.468,69 евра (66.000 евра односи се на позајмицу коју је тужилац извршио туженом, износ од 39.600 евра је камата на ову позајмицу од 10 % за 6 месеци, износ од 70.000 евра представља гаранцију туженог да ће тужиоцу бити плаћена два аутомобила марке „Ауди А6“ испоручена, износ од 30.400 евра представља личну позајмицу, износ од 160.000 евра односи се на две хипотеке којим је оптерећен пословни простор „Т.“, износ од 97.664,11 евра односи се на хипотеку којом је оптерећен пословни простор „Г.“, износ од 356.351,48 евра представља неисплаћени кредит код Ф. б., а износ од 383.453,10 евра представља неплаћени кредит код И. б. Овим сравнењем дуга - рекапитулацијом парничне странке су постигли договор да ће се дуг од 1.203.468,69 евра подмити тако што ће тужени тужиоцу предати објекат С. т. ш. у П. и исплатити износ од 100.000 евра. Ову рекапитулацију потписале су странке. Пошто је тужилац туженом био жирант код Ф. б. ад Б. за кредит подигнут ради куповине објекта С. т. ш. у П., а банка је доспеле кредитне анuitете почела да наплаћује од жиранта, странке су постигле договор о куповини објекта С. т. ш. и године закључиле уговор о купопродаји по коме овде тужени заједно са својом супругом као продавци, исту непокретност продају овде тужиоцу, с тим што ће купац на име купопродајне цене исплатити преостали део кредита продавца -Ф. б. ад из Б. и преостали део кредита И. б. ад Б. који су уписани у овом зкњ.улошку и обезбеђени овом непокретношћу као хипотеком.

Уговор је оверен код Општинског суда у П. Ов.бр. дана године. И поред закљученог уговора о купопродаји од године, дана године закључен је нови уговор о купопродаји исте непокретности између Б. И. ад Б. као продавца и тужиоца као купца. Купопродајна цена по овом уговору износи 406.151,61 евра, а уговор је закључен под

одложним условом тако да производи правна дејства тек када купац реализује кредит који треба да му одобри продавац.

Парничне странке су дана године закључиле протокол о поравнању међусобних дуговања. Чл.1 протокола констатовано је да је цео износ дуга туженог према тужиоцу 100.000 евра, уговорен је рок враћања дуга у ратама, а чл.3 је предвиђено да се протоколом дефинитивно регулишу сва проистекла дуговања по основу личних позајмица, као и дуговања проистекла из уговора о јемства за рачун У. Ж. било лично било за рачун његових фирми, те да би протоколом било поравнато и евентуално дуговање проистекло погрешним стављањем хипотеке на објекат „Т.“ а код И. Б. приликом давања кредита за рачун туженог. Протокол су потписале обе парничне странке. Тужилац је протокол потписао без принуде. Износ од 100.000 евра тужени је исплатио тужиоцу у 4 једнаке рате од по 25.000 евра. Истог дана када је Б. и. ад Б. закључила уговор о купопродаји С. т. ш. у П. са тужиоцем, године, ова банка је закључила са тужиоцем и уговор о уступању потраживања по коме банка као уступилац, тужиоцу као преузимаоцу, уступа потраживање које има према дужнику У. Ж. из П. по уговору о потрошачком кредиту од године у целости и по основу уговора о готовинском кредиту од године делимично, тако да се преузималац обавезује да уступиоцу исплати накнаду у укупном износу од 219.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања, што представља потраживање банке према туженом у целости по уговору од године и делимично по уговору од године. Преузималац по наведеним уговорима преузима од уступиоца уписана заложна права на 1/2 дела предметне непокретности. Ради плаћања преузетог дуга тужилац је са Б. И. ад Б. дана године закључио уговор о дугорочном кредиту за преузимање дуга по коме банка као давалац кредита одобрава тужиоцу као кориснику кредита кредит у износу од 219.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате на рачун корисника, који кредит је наменски и служи за плаћање уступљеног потраживања по уговору о уступљеном потраживању од године.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, овај суд налази да је правилно првостепени суд извео правни закључак о неоснованости тужбеног захтева тужиоца, правилно примењујући материјално право, одредбе Закона о облигационим односима које регулишу уговор о поравнању, и за своју одлуку је дао разлоге који су прихватљиви са становишта овог суда.

Одредба чл. 1089 ЗОО прописује да уговором о поравнању лица између којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, помоћу узајамних попуштања прекидају спор, односно уклањају неизвесност и одређују своја узајамна права и обавезе. Протокол о поравнању међусобних дуговања које су странке закључиле године по својој правној природи јесте уговор о поравнању, у смислу одредби чл. 1089-1098 ЗОО.

Сравњење међусобних потраживања односно дуговања регулисано је протоколом закљученим године између странака, на тај начин што је констатован дуг туженог према тужиоцу од укупно 100.000 евра, за који је уговорено плаћање на 4 рате од по 25.000 евра. Овај износ дуга тужени је, у складу са протоколом, вратио тужиоцу. Правилан је правни закључак првостепеног суда да тужилац није у овом поступку доказао да су испуњени законски услови за утврђење ништавости одредбе чл. 3 Протокол о поравнању међусобних дуговања од године са правним последицама које би из тога проистекле. Тужилац није доказао да је поравнање закључио у заблуди и при мишљењу да закључује неки други правни посао, као и да потпис на протоколу датира од времена након датума констатованог на протоколу, а одредбама је јасно и децидирано наведено да након закључења протокола странке немају других међусобних потраживања, јер су истим дефинитивно уредили своје међусобне дужничко-поверилачке односе.

Стога и овај суд налази да нема законског основа из чл. 103 ст. 1 ЗОО и 1097 ЗОО за утврђење ништавости одредбе чл.3 протокола од године у којој је сагласно констатовано да се протоколом дефинитивно регулишу сва проистекла дуговања по основу личних позајмица, као и дуговања из уговора о јемства за рачун туженог - било лично било за рачун његових фирми, те да би протоколом било поравнато и евентуално дуговање проистекло погрешним стављањем хипотеке на објекат „Т.“ а код И. Б. ад, приликом давања кредита за рачун туженог.

Неосновано се жалбом указује да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач.12 ЗПП. Изрека пресуде је разумљива, не противречи сама себи нити разлозима пресуде, пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о битним чињеницама, а о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа, записника и изведених доказа.

Неосновано се жалбом побија и оцена доказа првостепеног суда. Одредба чл. 8. ЗПП садржи начело слободног судијског уверења, односно слободне оцене доказа, које се састоји у томе да суд по правилима логике, психологије и по слободном уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу целокупног поступка одлучује да ли ће неку чињеницу узети као доказану или не. Оцена доказа је у надлежности првостепеног суда, а контролишући такву оцену у конкретном случају, овај суд не налази било какву сумњу у истинитост чињеница које је по свом слободном уверењу утврдио првостепени суд, поклоњајући веру исказу туженог и само делимично прихватајући чињенице и тврдње које је у исказу изнео тужилац.

Неосновани су, с тим у вези, и жалбени наводи тужиоца да није потписао рекапитулацију дуга коју је тужени приложио спису, од године, а што је спорио и током поступка. Првостепени суд је правилно нашао да је довољно расправљена у поступку чињеница да је на писмену-рекапитулацији дуга од године стоје потписи обе странке, а да тужилац није доказао да је његов потпис исписан накнадно у односу на време када је писмено сачињено, а који правни закључак прихвата и овај суд.

Одлука о трошковима спора је испитана, па је овај суд нашао да је иста правилна и законита, у смислу чл. 149 и 150 ЗПП.

С обзиром на то да тужилац није успео са жалбом, овај суд му захтеване трошкове жалбеног поступка није досудио.

Са изнетих разлога донета је одлука као у диспозитиву, применом одредбе чл. 375 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/2004 и 111/2009) у вези са чл. 506 ст.1 ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011).

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Душица Шалић,с.р.

з.т.о.

напомена:

Рев 823/2013 од 13.11.2013.године одбијена је као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 442/13.

